

PLAĆA U NARAVI

Doc.dr.sc. Vlasta Roška, Sveučilište Sjever
104. brigade 3, Varaždin, Hrvatska,
Telefon: +385 1 2994852, e-mail: vroska@unin.hr

Marko Slunjski, bacc. ing. logist., Sveučilište Sjever
104. brigade 3, Varaždin, Hrvatska
Telefon: +385 1 2994852, e-mail: marslunjski@unin.hr

SAŽETAK

U ovom radu obrađena je plaća u naravi koju ostvaruju zaposlenici kod poslodavca s kojim imaju sklopljen ugovor o radu. Plaća u naravi može biti ugovorena kao dio redovite plaće za određeni mjesec ili kao povremeno primanje ukoliko poslodavac povremeno omogućava zaposlenicima korištenje stvari, usluga ili prava. Najčešći oblici plaće u naravi, koji su i prikazani u ovom radu, jesu korištenje službenog automobila u privatne svrhe te plaćanje raznih sportskih aktivnosti zaposlenicima. Plaća u naravi dio je plaće, odnosno dohotka od nesamostalnog rada i podliježe porezima i doprinosima kao i plaća isplaćena u novcu. Isplata plaće u naravi donosi zaposleniku određene prednosti u pogledu veće osnove za mirovinu. Poslodavci kod isplate plaće u naravi trebaju izvještavati i poreznu upravu na JOPPD obrascu. U radu je prikazano, uz obračun plaće u naravi, i popunjavanje JOPPD obrasca koji se dostavlja ispostavi Porezne uprave do 15-og u mjesecu za plaću u naravi za prethodni mjesec.

Ključne riječi: JOPPD obrazac; plaća u naravi; porezi

1. UVODNE NAPOMENE

Zaposlenici za svoj rad kod poslodavca dobivaju plaću. Plaća se prema Zakonu o radu (NN br. 93/14) ugovara u bruto iznosu i u novcu. Međutim, u želji za većom motivacijom svojih zaposlenika, poslodavci im često omogućuju korištenje raznih stvari, usluga ili prava. Korištenje stvari, usluga ili prava koje poslodavac omogućuje svojim zaposlenicima jest plaća u naravi prema Zakonu o porezu na dohodak (NN br. 116/15).

Zaposlenici mogu ostvarivati plaću u naravi bez obzira na to je li ugovor o radu na neodređeno vrijeme, određeno vrijeme ili za dopunski rad, rade li na puno radno vrijeme, nepuno radno vrijeme ili skraćeno radno vrijeme. Ugovor o radu treba obavezno sadržavati i podatke o osnovnoj plaći, dodacima na plaću te razdobljima isplate primanja na koja radnik ima pravo, prema čl. 15. Zakona o radu.

U ugovoru o radu može biti ugovorena i plaća u naravi kada ona predstavlja redovni dio mjesečne plaće. Osim plaće u naravi kao dijela redovnog primanja, poslodavac može i isplatiti plaću u naravi kao povremeno primanje. Poslodavac je dužan radniku obračunati i isplatiti plaću u iznosu utvrđenom propisom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu, odnosno ugovorom o radu ili, ako nije drukčije određeno, plaća i naknada plaće za prethodni mjesec isplaćuju se najkasnije do petnaestog dana u idućem mjesecu u skladu s odredbama čl. 90. st. 4. Zakona o radu. U Zakonu o radu nigdje nije predviđena isplata plaće u naravi, međutim, nije niti zabranjena u prekršajnim odredbama. Plaća u naravi definirana je prvenstveno Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o porezu na dohodak (NN br. 10/17).

Cilj je ovoga rada utvrditi kolika su opterećenja plaće u naravi i obveze poslodavca te je li u interesu poslodavca i zaposlenika isplaćivati plaću u naravi.

Za potrebe testiranja glavnog cilja rada postavljene su sljedeće dvije hipoteze:

Hipoteza 1: Isplata plaće u naravi u interesu je poslodavca kao jedan od faktora bolje motivacije zaposlenika.

Hipoteza 2: Zaposlenici koji primaju plaću u naravi smatraju je dijelom redovnih primanja i faktorom motivacije.

Testiranje hipoteza izvršeno je kroz praktične primjere obračuna obveza plaće u naravi kao redovitog ili povremenog primanja te, temeljem toga, utvrđivanjem prednosti i nedostataka takvog primanja za poslodavce i zaposlenike.

2. ZAKONSKO ODREĐENJE PLAĆE U NARAVI

Primicima po osnovi nesamostalnog rada ili plaćom smatraju se svi primici koje poslodavac u novcu ili u naravi isplaćuje ili daje radniku po osnovi radnog odnosa, prema propisima koji uređuju radni odnos u skladu s čl. 21. st. 1. t. 1. Zakona o porezu na dohodak.

U skladu s Pravilnikom o porezu na dohodak čl. 21. st. 1., primicima po osnovi nesamostalnog rada smatraju se primici radnika i osoba koje ostvaruju primitke u stvarima i uslugama koje imaju novčanu vrijednost, odnosno dobra, usluge, prava i ostala primanja u naravi. Primicima u naravi smatraju se:

- korištenje zgrada,
- prometnih sredstava,
- povoljnije kamate pri odobravanju kredita,
- dodjela ili opcijaska kupnja vlastitih dionica po povoljnijim uvjetima i
- druge pogodnosti koje poslodavci i isplatitelji primitka, odnosno plaće daju radnicima i fizičkim osobama.

Iako je to primanje plaća u naravi, a ne u novcu, takvo primanje svakako ima svoju vrijednost. Možemo reći da je plaća u naravi „primitak ili dio primitka koji radnik ne plaća poslodavcu“ (Božina i suradnici, 2015, 116).

Dohodak od nesamostalnog rada, bilo u novcu bilo u naravi, oporezuje se kumulativno na mjesečnoj razini uz mogućnost primjene samo jednoga pripadajućeg mjesečnog osobnog odbitka i za plaću u novcu i za plaću u naravi i s primjenom poreznih stopa prema poreznim razredima na razini jednog mjeseca, uvećanima za prirez. Porezna stopa od 24% primjenjuje se na mjesečnu poreznu osnovicu do 17.000,00 kn, a na mjesečnu poreznu osnovicu od 17.000,01 kn primjenjuje se porezna stopa od 36%.

Poslodavac je dužan obračunavati doprinose za mirovinsko osiguranje iz osnovice za plaću u naravi kao i kod plaće u novcu po stopi od 20 % ukoliko je zaposlenik – osiguranik samo I. stupa mirovinskog osiguranja. Ako je zaposlenik – osiguranik oba mirovinska stupa, tada se obračunavaju doprinosi za mirovinsko osiguranje I. stup – po stopi od 15% te po stopi od 5% za doprinos za mirovinsko osiguranje na temelju individualne kapitalizirane štednje, odnosno II. stup.

Poslodavac obračunava i doprinose na osnovicu i to:

1. doprinos za zdravstveno osiguranje po stopi od 15%,
2. doprinos za zaštitu zdravlja na radu po stopi od 0,5%,
3. doprinos za zapošljavanje po stopi od 1,7%.

Porezi, prirez i doprinosi kod plaće u naravi plaćaju se najkasnije do 15. u mjesecu za prethodni mjesec do kada je potrebno dostaviti i JOPPD obrazac nadležnoj ispostavi Porezne uprave prema mjestu sjedišta društva.

Način utvrđivanja visine primitaka za plaću u naravi određeni su člankom 22. stavkom 3. Pravilnika o porezu na dohodak, kako slijedi:

1. korištenje poslovnih zgrada i njihovih dijelova, garaža, odmarališta i kuća za odmor, stambenih zgrada i stanova – iznos zakupnine ili najamnine prema tržišnim cijenama u mjestu u kojem se poslovne zgrade ili dijelovi poslovnih zgrada nalaze;
2. korištenje prijevoznih sredstava koje poslodavac i isplatitelj primitka odnosno plaće omogućuje radniku:

a) za cestovna motorna vozila primitak u naravi od korištenja prijevoznih sredstava u privatne svrhe utvrđuje se:

1. u visini 1% nabavne vrijednosti prijevoznih sredstava mjesečno,
2. u visini 20% iznosa mjesečne rate za operativni leasing ili dugotrajni najam,
3. prema opsegu stvarnog korištenja na iznos koji se dobije tako da se ukupno prijeđena kilometraža u privatne svrhe pomnoži s 2,00 kune po prijeđenom kilometru.

b) za plovila – na iznos dobiven umnoškom broja sati korištenja i tržišne cijene sata korištenja plovila u mjestu u kojem je plovilo registrirano.

c) za sredstva zračnog prometa – na iznos koji se dobije umnoškom broja sati korištenja i tržišne cijene sata korištenja u mjestu registracije.

Zaposlenici koji imaju pravo korištenja službenih automobila u privatne svrhe, koriste službeni automobil i za dolazak na posao i odlazak s posla. Za naknadu troškova dolaska na posao i odlaska s posla, poslodavci mogu isplatiti neoporezivu naknadu u visini stvarnih izdataka prema mjesečnoj ili dnevnoj karti javnog prijevoza. Prema mišljenju Središnjeg ureda Porezne uprave: Korištenje službenog automobila u privatne svrhe i naknada za prijevoz s posla i na posao, Kl.: 121-05/06-01/15; od 9. listopada 2006. to su dvije različite naknade koje ne isključuju jedna drugu. Iz mišljenja nadalje je vidljivo da za neoporezivi iznos naknade troškova prijevoza na posao i s posla koji pripada direktoru, umjesto da mu tu naknadu isplati, poslodavac ne može umanjiti primitak po osnovi nesamostalnog rada u naravi koji je ta fizička osoba ostvarila i koji je utvrđen po osnovi korištenja službenog automobila za privatne svrhe, jer se taj primitak može umanjiti samo za naknadu koju je zaposlenik platio.

3. korištenje kredita uz kamate ispod stope od 3% godišnje. Primitkom po osnovi povoljnijih kamata smatra se razlika između ugovorene niže i stope kamate od 3% godišnje, osim kamata po kreditima koji se daju ili subvencioniraju iz proračuna, ali ne radnicima uprave.
4. primici ostvareni u dobrima i uslugama bez naknade ili uz djelomičnu naknadu te raznim darovima i ugošćenjima. Ugošćenjima se smatraju primici koje poslodavac i isplatiatelj primitka odnosno plaće omogućuje zaposlenicima u vidu konzumacije jela, pića, smještaja, rekreacije i slično. Ugošćenjima se ne smatraju ugošćenja predstavnika poslovnih partnera ako se na dokumentaciji o tim izdacima navede naziv poduzetnika čiji su predstavnici ugošćeni, što potvrđuje i mišljenje Središnjeg ureda Porezne uprave od 23.10. 2001. godine, klasa:410-01/01-01/871; Ur.b.: 513-07/01-1. Pri ugošćenjima plaća u naravi utvrđuje se na vrijednost ugošćenja prema tržišnim cijenama u mjestu ugošćenja.

Međutim, plaćanje jela ili pića ili sportskih aktivnosti zaposlenika smatra se plaćom u naravi. To potvrđuju i mišljenje Središnjeg ureda Porezne uprave od 08.12.2005. Klasa: 410-18/05-01/127; Ur. br. 513-07-21-01/05-3 koje je potvrdilo da se sokovi i

slatkiji omogućeni zaposlenicima smatraju plaćom u naravi dok se voda za piće ne smatra plaćom u naravi.

5. pri davanju darova, usluga bez naknade i slično čija je pojedinačna vrijednost preko 400,00 kuna po pojedinom radniku – na vrijednost iste ili slične vrste stvari odnosno usluge prema tržišnim cijenama u mjestu davanja dara ili usluge. Pod darovima smatraju samo davanja u naravi.
6. primici po osnovi naknada i nagrada za rad u dionicama, uključujući i primitke po osnovi dodjele ili opcijske kupnje vlastitih dionica po povoljnijim uvjetima.
7. svi drugi primici u svezi i po osnovi nesamostalnog rada koji se daju u naravi, osim izravnih ili neizravnih novčanih isplata i doznaka.

Sistematski pregledi omogućeni svim zaposlenicima ne smatraju se primicima od nesamostalnog rada u skladu s člankom 22. Zakona o porezu na dohodak, dok specijalni sistematski pregledi omogućeni pojedincima prema Mišljenju Središnjeg ureda Porezne uprave od 10.07.2006.; Klasa: 410-01-06-01/631; Ur.br.:513-07-21-01/06-2 smatraju se plaćom u naravi. Odjeća koju poslodavci daju svojim zaposlenicima, ako nije obilježena nazivom ili logom poslodavaca u skladu s čl. 22. Zakona o porezu na dohodak, smatra se plaćom u naravi što potvrđuje i mišljenje Središnjeg ureda Porezne uprave od 08.12.2005. Klasa: 410-18/05-01/127; Ur.br. 513-07-21-01/05-3.

8. primicima po osnovi nesamostalnog rada, smatraju se i primici po osnovi manjkova. Utvrđeni manjak uvećan za obračunani porez na dodanu vrijednost smatra se primitkom po osnovi nesamostalnog rada (plaćom) i pripisuje se radniku koji je ovlašten donijeti odluku o terećenju odgovorne osobe, a to nije učinio.

Utvrđivanje porezne osnovice kod manjkova potvrđeno je i Mišljenjem Središnjeg ureda Porezne uprave, Broj klase: 410-19/13-01/493; Urudžbeni broj: 513-07-21-01/14-3; Zagreb, 28.01.2014. te mišljenjem broj klase: 410-19/13-01/493, Urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-2 od 21. listopada 2013.

Osnovice plaće u naravi utvrđene na gore navedeni način smatraju se „neto plaćom u kojoj je sadržan i PDV, koja se preračunava u bruto svotu“ (Božina i suradnici, 2015, 116). Obračun plaće u naravi obračunava se kao i redovita plaća i podliježe svim doprinosima iz i na plaću, porezima i prirezu. Međutim, u određenim situacijama postoje razlike u obračunu plaće u naravi ovisno o tome je li ona utvrđena kao redovito primanje ili povremeno primanje. „Ukoliko se radi o primicima u naravi koji su ugovoreni u drugim izvorima radnog prava određeni kao dio mjesečne plaće, ti se primici u polu 6.2. predviđenom za označavanje vrste primitaka/obveze doprinosa označavaju odgovarajućom oznakom iz skupine šifri 0001- 0019, ukoliko se radi o primicima u naravi koju radnik ostvaruje povremeno, sporadično i/ili se ti primici ne odnose na mjesečni rad i ugovoreno radno vrijeme takvi se primici označavaju oznakama iz skupine 0021 – 0039“ (Cipek i suradnici, 2016, 48). Razlike koje se mogu pojaviti kod obračuna plaće u naravi s osnove redovnog ili povremenog primitka odnose se na mogućnost uračunavanja plaće u naravi u prosjek primanja

kod utvrđivanja određenih naknada, korištenja raznih pogodnosti kod utvrđivanja doprinosa i slično.

Isporukom dobara po čl. 7. st. 3. i isporukom usluga po čl. 8. st. 3. Zakona o PDV-u (NN br. 73/13, 148/13, 143/14, 115/16; Rješenje USRH 99/13, 153/13), uz naknadu smatra se korištenje dobara koja čine dio poslovne imovine poreznog obveznika za njegove privatne potrebe ili za privatne potrebe njegovih zaposlenika, ako raspolažu njima bez naknade ili ih općenito koriste u druge svrhe osim za potrebe obavljanja djelatnosti poreznog obveznika, a za ta je dobra ili njihove dijelove u cijelosti ili djelomično odbijen pretporez.

Prema gore navedenim člancima, možemo zaključiti da utvrđena tržišna vrijednost plaće u naravi podliježe PDV-u ako je pri nabavi pretporez u cijelosti ili djelomično odbijen. Međutim, PDV-a su oslobođene isporuke dobara za čije stjecanje ili nabavu odnosno uporabu nije bio moguć odbitak pretporeza kao kod nabave i najma plovila namijenjenih za razonodu, zrakoplova, osobnih automobila i drugih sredstava za osobni prijevoz u skladu s čl. 40. st. 2. Zakona o PDV-u.

3. PRIMJERI PLAĆE U NARAVI KAO REDOVITOG ILI POVREMENOG PRIMITKA

Najčešći primjer plaće u naravi kao redovitog primitka pojavljuje se korištenje službenog automobila u privatne svrhe ili plaćanje najamnine zaposlenicima. Kao primjer privremenog primitka zaposlenika pojavljuje se obračun plaće u naravi za razne sportske aktivnosti kao što su joga, fitnes, nogomet, tenis ili golf ili plaćanje sistematskih pregleda određenim djelatnicima, plaćanje ljetovanja i slično. U ovom dijelu obrađen je jedan primjer plaće u naravi kao redovitog i jedan primjer plaće u naravi kao povremenog primitka.

3.1. Primjer obračuna plaće u naravi korištenjem službenog automobila u privatne svrhe

Korištenje službenog automobila smatra se plaćom u naravi i može biti ugovoreno kao redovito primanje i vezano uz Ugovor o radu i Odluku o uvjetima i načinu korištenja službenih automobila u privatne svrhe ili povremeno na temelju posebnih jednokratnih odluka uprave.

Poslodavac je, ako daje prijevozna sredstva na korištenje u privatne svrhe, obavezan donijeti odluku o načinu i uvjetima tog korištenja, kao i načinu utvrđivanja plaće u naravi bilo:

- u visini od 1% nabavne vrijednosti,
- u visini od 20% leasing rate,
- prema opsegu stvarnog korištenja u visini 2,00 kn po prijašnjem kilometru.

Primjer odluke s minimumom obveznih podataka propisanih u zakonskim odredbama dan je u slici 1.

Slika 1. Odluka o davanju službenog automobila u privatne svrhe

Na temelju odredaba čl. 14. Zakona o porezu na dohodak (Nar. nov., br.115/16) i čl.22. Pravilnika o porezu na dohodak (Nar. nov., br. 10/17).
uprava društva _____, OIB _____
(adresa, mjesto, ul. br.) _____, dana _____
godine, donosi sljedeću odluku:

ODLUKA O DAVANJU SLUŽBENOG AUTOMOBILA U PRIVATNE SVRHE

Članak 1.

Radniku _____ iz _____, ulica
_____, OIB _____ dodjeljuje se na
uporabu u privatne svrhe, odnosno daje se na raspolaganje 24 sata
osobni automobil registrarske oznake: _____, marke:
_____, br. šasijske: _____

Članak 2.

Primitak u naravi utvrđuje se u vrijednosti (odaberi jedan od načina):

a) 1 % nabavne vrijednosti vozila, nabavne vrijednosti

b) 20 % od mjesečnog anuiteta za operativni leasing, mjesečna rata

c) prema stvarnom opsegu uporabe za osobni automobil 2,00 kn x broj prijeđenih kilometara uz obvezu vođenja evidencije o prijeđenim kilometrima i vremenu korištenja u privatne svrhe i dostave društvu najkasnije do trećeg dana u mjesecu za prethodni mjesec

Članak 3.

Radnik iz članka 1., samostalno podmiruje troškove nastale u privatne svrhe kao što je cestarina ili parking.

Članak 4.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja.

_____, član uprave

Izvor: autorski rad

Ako se plaća po osnovi korištenja prijevoznog sredstva u privatne svrhe utvrđuje prema opsegu stvarnog korištenja, poslodavac i isplatitelj primitka odnosno plaće obavezan je voditi evidenciju o prijeđenoj kilometraži i vremenu korištenja u privatne svrhe.

Ako više radnika tijekom mjeseca koristi isto prijevozno sredstvo, a poslodavac i isplatitelj primitka odnosno plaće osnovicu utvrđuje u visini 1% nabavne vrijednosti

prijevoznih sredstava mjesečno, odnosno u visini 20% iznosa mjesečne rate za operativni leasing ili dugotrajni najam, odgovarajući iznos primitka po toj osnovi pribraja svakom radniku.

Prilikom obračuna primitka u naravi, potrebno je utvrditi postoji li obveza obračuna poreza na dodanu vrijednost. Kao što je već navedeno, u slučajevima kada je na osobne automobile odbijen PDV u cijelosti ili djelomično, prilikom obračuna plaće u naravi potrebno je obračunati PDV. Stoga je kod utvrđivanja vrijednosti plaće u naravi za korištenje službenog automobila u privatne svrhe, bez obzira na to koja se osnovica koristi, potrebno razlučiti je li automobil za koji se utvrđuje primitak u naravi nabavljen prije ili poslije 1. ožujka 2012. godine.

Kod službenih automobila nabavljenih prije 1. ožujka 2012., valja razlikovati automobile koji su nabavljeni i evidentirani u imovini društva do 31. prosinca 2009. godine na čiju se nabavu u cijelosti porez na dodanu vrijednost mogao odbiti, ali je postojala obveza zaračunavanja vlastite potrošnje i automobile koji su nabavljeni i evidentirani u imovini društva u razdoblju od 1. siječnja 2010. do uključujući i 29. veljače 2012. kod kojih se prilikom nabave pretporez mogao djelomično odbiti i to u visini od 70% zaračunatog poreza na dodanu vrijednost. Kod takvih automobila potrebno je na utvrđenu neto vrijednost obračunati i PDV jer je pretporez djelomično ili u cijelosti odbijen pri nabavi. U tom slučaju neto iznos koji se preračunava u bruto uvećan je za pripadajući PDV. Službeni automobili koji su nabavljeni poslije 1. ožujka 2012. godine, u svojoj osnovici već sadrže PDV jer se ne može odbiti kao pretporez u skladu s čl. 61. Zakona o PDV-u te se na neto osnovicu plaće u naravi ne obračunava i plaća PDV.

3.1.1. Utvrđivanje plaće u naravi za korištenje službenog automobila u privatne svrhe u visini od 1% nabavne vrijednosti

Društvo „Skonto d.o.o.“ Vukovarska 333, Zagreb, OIB 10033448911, u svojoj imovini ima automobil Renault Megane, nabavne vrijednosti 150.000,00 kn s PDV-om, koji je nabavljen 2014. godine. Zaposlenik Janko Ranić iz Zagreba, OIB 55577788899, dobio je na korištenje u privatne svrhe automobil Renault Megane, temeljem Aneksa Ugovora o radu kao redovni primitak. Temeljem odluke menadžmenta, primitak u naravi utvrđuje se u visini od 1% nabavne vrijednosti automobila. Kako je automobil nabavljen 2014. godine, neto iznos se ne uvećava za PDV jer je PDV već sadržan u nabavnoj vrijednosti. Plaća u naravi u neto iznosu iznosi 1.500,00 kn ($150.000,00 \times 1\% = 1.500,00$). Zaposlenik je obveznik I. i II. mirovinskog stupa, a osobni odbitak iznosi 5.550,00 kn jer uzdržava jedno dijete. Bruto plaća u novcu iznosi 30.000,00 kn te je oporeziva poreznom stopom od 24%, ali i 36%. Kako je osobni odbitak iskorišten kod obračuna plaće u novcu kao i porezna stopa od 24%, za obračun plaće u naravi ne može se koristiti osobni odbitak te se primjenjuje porezna stopa od 36%. U tablici broj 1. prikazan je primjer obračuna plaće u novcu i u naravi za mjesec travanj koja je isplaćena 15. 5. 2017. godine.

Tablica 1. Obračun plaće u naravi za korištenje službenog automobila u privatne svrhe – 1% nabavne vrijednosti

OPIS	PLAĆA za travanj	PLAĆA U NARAVI -AUTO 1 % NV za travanj	TOTAL JOPPD - 17135
BRUTO UGOVORENA PLAĆA	30.000,00		30.000,00
BRUTO ZA PLAĆU U NARAVI		3.259,73	3.259,73
UKUPNA BRUTO PLAĆA	30.000,00	3.259,73	33.259,73
Doprinosi za MIO			-
I stup 15%	4.500,00	488,96	4.988,96
II stup 5%	1.500,00	162,99	1.662,99
Ukupni doprinosi MIO	6.000,00	651,95	6.651,95
DOHODAK	24.000,00	2.607,78	26.607,78
UKUPNO OLAKŠICE	5.550,00		5.550,00
POREZNA OSNOVICA	18.450,00	2.607,78	21.057,78
POREZI			-
do 17.500,00 – 24%	4.200,00		4.200,00
više od 17.500,00 – 36 %	342,00	938,80	1.280,80
UKUPNO POREZI	4.542,00	938,80	5.480,80
PRIREZ	817,56	168,98	986,54
POREZ I PRIPREZ	5.359,56	1.107,79	6.467,35
UKUPNA NETO PLAĆA	18.640,44	1.500,00	20.140,44
NETO PLAĆA U NARAVI		1.500,00	1.500,00
NETO PLAĆA U NOVCU	18.640,44		18.640,44
DOPRINOSI NA PLAĆU			
ZDRAVSTVENO OSIG. 15%	4.500,00	488,96	4.988,96
OSIG. ZA NEZ. NA RADU 0,5%	150,00	16,30	166,30
ZA ZAPOSŁJAVANJE 1,7%	510,00	55,42	565,42
UKUPNI DOPRINOSI	5.160,00	560,67	5.720,67

Izvor: autorski rad

Pri svakoj isplati plaće u naravi kao redovnog ili povremenog primanja, poslodavci su obvezni najkasnije do 15-og u sljedećem mjesecu podnijeti JOPPD obrazac putem e-porezne nadležnoj ispostavi Porezne uprave. Obrazac JOPPD sastoji se od strane A i strane B. Strana A sadrži kumulativne podatke za isplatu. Strana B sadrži iznose pojedinačnih podataka za svakog radnika s pojedinačnim zaduženjima za porez, prirez i doprinose.

Kako je plaća u naravi za mjesec travanj isplaćena 15. svibnja 2017. godine, poslodavac je ispostavio JOPPD obrazac s brojem 17135 na datum isplate, koji je predan putem e-porezna nadležnoj ispostavi Porezne uprave. Na strani B navedenog JOPPD obrasca, prikazan je obračun plaće u dva odvojena retka kao što je prikazano u tablici br. 2. U prvom retku prikazan je obračun plaće u novcu, a u drugom retku obračun plaće u naravi. Oba retka sadrže prikaz osnovnih podataka o zaposleniku, razdoblje za koje je isplaćena plaća, osnovnicu, doprinose iz i na plaću te porez i prerez. Kako je korištenje službenog automobila u privatne svrhe sastavni dio redovitog primanja zaposlenika, prikazuje se u bruto iznos u r. br. 17 strane B JOPPD obrasca.

Tablica 2. JOPPD – obrazac strana B – 17135

I. OIB podnositelja izvješća 10033448911		II. Oznaka izvješća 17135		III. Vrsta izvješća 1		IV. Redni broj stranice 01		- stranica B-												
1. Redni broj		2. Sifra općine grada prebivališta / boravišta		4. OIB sjedištelj/osiguranika		6.1. Oznaka sjedištelj/osiguranika		7.1. Obnova dodatnog doprinosa za mirovinsko osiguranje u trajnom												
5. Sifra općine grada rada		5. Ime i prezime sjedištelj/osiguranika		6.2. Oznaka primitak/obveze doprinosa		7.2. Obnova preostalog doprinosa za mirovinsko osiguranje u trajnom		8. Oznaka prvog/zadnjeg mjeseca u osiguranju po listi osim												
10.1. Razdoblje obračuna od		10.2. Razdoblje obračuna do		12. Osnovica za obračun doprinosa		12.1. Doprinos za mirovinsko osiguranje II stup		12.2. Doprinos za mirovinsko osiguranje I stup												
12.4. Doprinos za osiguranje na radu		12.5. Doprinos za mirovinsko osiguranje		12.6. Dodatni doprinos za mir.		12.7. Dodatni doprinos za mirovinsko osiguranje za staz osig. koji se računa s		12.8. Posvećen doprinos za mirovinsko osiguranje u inozemstvu												
13.1. Izdatak		13.2. Dohodak		13.3. Dohodak		13.4. Odbitak		14.1. Iznos obračunavog poreza na dohodak												
15.2. Iznos neporeznog primika		16.2. Iznos za isplatu		17. Oračunani primitak od nesmetanog reda (plaća)																
1	01333	555778899	0001	0	3	160	0	30.000,00	4.500,00	4.500,00	510,00	0,00	0,00	0,00	6.000,00	2.240,00	4.542,00	0	1	30.000,00
	01333	JANKO RANIC	0001	0	2	01.04. 2017	30.04. 2017	30.000,00	1.500,00	150,00	0,00	0,00	0,00	24.000,00	0,00	817,56	0,00	0,00	18.640,44	
2	01333	555778899	0001	0	3	0	0	3.259,73	488,96	488,96	55,42	0,00	0,00	662,33	651,95	938,80	0	5	3.259,73	
	01333	JANKO RANIC	0001	0	2	01.04. 2017	30.04. 2017	3.259,73	162,99	16,30	0,00	0,00	0,00	2.649,36	2.607,78	168,98	0,00	0,00	1.500,00	

Izvor: autorski rad

3.2. Primjer obračuna plaće u naravi za sate golfa

Direktoru prodaje Vanji Olf iz Zagreba, OIB 32245878954, koji radi u poduzeću „Olala d.o.o.“, Maksimirska 5, Zagreb OIB 10033448911, osim ugovorene bruto plaće u iznosu od 10.000,00 kn, plaćeni su i sati golfa u neto iznosu od 1.310,00 kn. Plaćeni sati golfa kao plaća u naravi nisu stalna nego povremena primanja. Obveznik je I. i II. mirovinskog stupa, uzdržava dvoje djece te mu je osobni odbitak 8.050,00 kn. Kako mu je ugovorena bruto plaća u novcu 10.000,00 kn za redovitu isplatu plaće koja je isplaćena 3. 4. 2017. s JOPPD obrascem s brojem 17093, iskorišteno je osobnog odbitka u iznosu od 8.000,00 kn koliko je iznosio dohodak. Odbitak od 50,00 kn koji nije iskorišten kod obračuna plaće u novcu, iskorišten je kod obračuna plaće u naravi za sate golfa kao što je i prikazano u tablici 3.

Tablica 3. Obračun plaće u naravi za satove golfa

OPIS	PLAĆA ISPLAĆENA 3.4. JOPPD-17093	PLAĆA U NARAVI – GOLF 14.4. JOPPD-17104	TOTAL
BRUTO UGOVORENA PLAĆA	10.000,00		10.000,00
BRUTO ZA PLAĆU U NARAVI		2.259,77	2.259,77
UKUPNA BRUTO PLAĆA	10.000,00	2.259,77	12.259,77
Doprinosi za MIO			-
I stup 15%	1.500,00	338,97	1.838,97
II stup 5%	500,00	112,99	612,99
Ukupni doprinosi MIO	2.000,00	451,95	2.451,95
DOHODAK	8.000,00	1.807,82	9.807,82
UKUPNO OLAKŠICE	8.000,00	50,00	8.050,00
POREZNA OSNOVICA	-	1.757,82	1.757,82
POREZI			
do 17500,00 – 24%	-	421,88	421,88
više od 17500,00 – 36 %	-	-	-
UKUPNO POREZI	-	421,88	421,88
PRIREZ	-	75,94	75,94
POREZ I PRIPREZ	-	497,81	497,81
UKUPNA NETO PLAĆA	8.000,00	1.310,00	9.310,00
NETO PLAĆA U NARAVI		1.310,00	1.310,00
NETO PLAĆA U NOVCU	8.000,00	-	8.000,00
DOPRINOSI NA PLAĆU			-
ZDRAVSTVENO OSIG. 15%	1.500,00	338,97	1.838,97
OSIG. ZA NEZ. NA RADU 0,5%	50,00	11,30	61,30
ZA ZAPOŠLJAVANJE 1,7%	170,00	38,42	208,42
UKUPNI DOPRINOSI	1.720,00	388,68	2.108,68

Izvor: autorski rad

Za plaću u naravi kao povremeno primanje za sate golfa menadžeru Vanji Olf, poslodavac je na dan isplate 14. 4. 2017. godine podnio JOPPD obrazac pod brojem 17104. Strana B JOPPD obrasca prikazana je u tablici broj 4. Za razliku od redovitog primanja, kod povremenog primanja oznaka primanja u r. b. 6. 2 je 0021, za razdoblje primanja se iskazuje cijela godina jer se ne odnosi na određeni mjesec te su u r. br. 17 ne iskazuje iznos jer se radi o privremenom primanju.

Tablica 4. JOPPD obrazac – strana B za plaću u naravi za sate golfa

I. OIB podnosioca izvješća 10033448911		II. Oznaka izvješća 17135		III. Vrsta izvješća 1		IV. Redni broj stranice 01		- stranica B-																				
1. Redni broj	2. Šifra općine/ grada prebivališta / bez nješta	3. Šifra općine/ grada rada	4. OIB sponzora/ osiguravatelja	5. Ime i prezime sponzora/ osiguravatelja	6. Oznaka primika/ obveze doprinosa	7.2 Obveza posebnog doprinosa za poticanje zapošljavanja osoba s invaliditetom	8. Oznaka prilozi za vrijeme trajanja	9. Oznaka prilozi/ nepunog radnog vremena ili rada s povremenim radom	10. Ukupni rad prema kojima se radi obračun	10.0 Ukupni neodradeni sati rada (10 – obrađeni sati rada)	11. Iznos primika (oporezivi)	12.1 Doprinosa za mirovinsko osiguranje	12.2 Doprinosa za mirovinsko osiguranje (lični)	12.3 Doprinosa za zdravstveno osiguranje	12.4 Doprinosa za zaštitu zdravlja na radu	12.5 Dodatni doprinosa za mirovinsko osiguranje koji se obračuna s pov. izn.	12.6 Posebni doprinosa za mirovinsko osiguranje korištenje zdravstvene zaštite u inozemstvu	12.9 Posebni doprinosa za Zapošljavanje osoba s invaliditetom	13.1 Izdatak	13.3 Dodatak	13.4 Osobni odbitak	13.5 Porezna otežnica	14.2 Iznos obračunanih poreza na dohodak	15.2 Iznos neporeznog primika	16.2 Iznos za isplatu	17. Obratunani primak od nesamostalnog rada (plaća)		
1	01333	32245878954	0001	0	3	160	0	2.259,77	338,97	338,97	38,42	0,00	0,00	0,00	1.807,82	50,00	42,88	0	5	0								
	01333	VANJA OLF	0021	0	3	01.01.2017	31.12.2017	2.259,77	112,99	11,30	0,00	0,00	0,00	1.807,82	1.757,82	75,94	0,00	1.310,00										

Izvor: autorski rad

3.3. Prikaz rezultata rada

U tablici 1. prikazan je obračun plaće u naravi kao redovitog primanja zaposlenika, a u tablici 3. prikazan je obračun plaće u naravi kao povremenog primanja zaposlenika. Iz obračuna plaća u naravi, možemo zaključiti da poslodavci i zaposlenici kod isplate plaće u naravi imaju određene prednosti, ali i nedostatke.

Prednosti isplate plaće u naravi za poslodavca su:

- Bolja likvidnost društva jer nisu potrebna sredstva za neto isplatu jer je plaća u naravi;
- Korištenjem stvari i usluga zaposlenici često rade i promidžbu svojeg društva;
- Bolja motiviranost i pripadnost zaposlenika društvu jer je ukupna bruto plaća veća nego da se isplaćuje samo u novcu.

Nedostaci kod isplate plaće u naravi za poslodavca su:

- Porezna obveza plaće u naravi jednaka kao da isplaćuje i plaću u novcu;
- Obveza za plaćanje doprinosa jednaka je kao da isplaćuju plaću u novcu;
- Obveza dostavljanja JOPPD obrazaca Poreznoj upravi;
- Obveza kontrole iskorištavanja osobnog odbitka i poreznih razreda.

Iz gore navedenog može se zaključiti da je hipoteza 1. potvrđena, odnosno da je isplata plaće u naravi u interesu poslodavca kao jedan od faktora veće motivacije zaposlenika.

Isto tako, i zaposlenici kod primitaka plaće u naravi imaju određene prednosti i nedostatke. Prednosti koje zaposlenici imaju od primitka plaće u naravi su:

- Veća osnovica za mirovinu bez obzira na to je li plaća u naravi dio redovnog ili povremenog primanja;
- Veća osnovica za izračun raznih prosjeka, kao i onog za dobivanje kredita;
- Bolji kućni budžet jer korištenjem sredstava i usluga poduzeća ne postoji potreba korištenjem vlastitih sredstava (npr. korištenje službenog automobila u privatne svrhe investicija u kupnju vlastitog automobila je nepotrebna);
- Veća ukupna primanja zaposlenika, a samim tim i veća motivacija i bolji osjećaj vrijednosti i pripadnosti društvu.

Nedostaci isplate primitaka u naravi za zaposlenike jesu:

- Plaća u naravi kao dio redovitog primanja ulazi u izračun i osnovica za vrtić i slično;
- Plaćom u naravi ne mogu se platiti rate kredita, vrtića, liječnika.
- Iz gore navedenog može se zaključiti da je hipoteza 2. potvrđena, odnosno da zaposlenici koji primaju plaću u naravi smatraju je dijelom redovnih primanja koje povećava i doprinosi njihovom kućnom budžetu, a samim time i boljoj motivaciji.

4. ZAKLJUČAK

Poslodavci isplaćuju plaću u naravi svojim zaposlenicima, omogućavajući im na taj način korištenje službenih automobila u privatne svrhe, plaćanje odmora ili raznih sportskih aktivnosti, plaćanje najamnine za stan ili korištenje neke druge usluge društva.

Plaća u naravi zaposlenicima je sastavni dio dohotka od nesamostalnog rada, odnosno plaće i podliježe svim davanjima kao i plaća u novcu. Promjenom zakonskih odredbi o plaćanju poreza, prireza i doprinosa kod plaće u naravi te dostavi JOPPD obrasca 15-og u mjesecu za prethodni mjesec, omogućava poslodavcima da plaću u naravi isplaćuju zajedno s plaćom u novcu i pojednostavljuje im cijeli proces obračuna plaće.

Primjeri obračuna plaće u naravi potvrđuju postavljene hipoteze da je u interesu i poslodavaca i zaposlenika isplata plaće u naravi. Poslodavcima je, bez obzira na dodatna porezna opterećenja, još uvijek isplativije isplaćivati plaću u naravi kao jedan od značajnih motivacijskih faktora. Zaposlenici u konačnici, bez obzira na redovni ili privremeni status plaće u naravi, ostvaruju veća ukupna primanja koja im omogućuju neke blagodati koje si ne bi mogli priuštiti iz svoje plaće u novcu, a jednog dana možda s te osnove i veću mirovinu.

Je li zaposlenicima draža plaća u novcu ili u naravi, to je pitanje za neko drugo istraživanje. Međutim, dok god poslodavci isplaćuju plaću u naravi kao dodatak redovitom primanju zaposlenika, motivacijski faktor se povećava i stvara određene pogodnosti i za poslodavca i za zaposlenike.

SALARY IN KIND

Vlasta Roška, PhD, Assistant Prof., University of North
104. brigade 3, Varaždin, Croatia
Telephone: +385 1 2994852, e-mail: vroska@unin.hr

Marko Slunjski, BA in logistics, University of North
104. brigade 3, Varaždin, Croatia
Telephone: +385 1 2994852, e-mail: marslunjski@unin.hr

ABSTRACT

The subject of this paper is salary in kind. According to a specific type of contract, employees can receive salary in kind from their employers. Salary in kind may be contracted as part of a regular monthly salary or as a periodic salary when the employer occasionally allows employees to use goods, services or rights. The most common forms of salary in kind, which are presented in this paper, are the use of an official car for private purposes, or financing various sports activities for the employees. Salary in kind is a part of the salary or income of the employee and is subject to taxes and contributions as well as salaries paid in cash. Salary payment in kind gives the employee certain benefits in terms of a higher pension base. By giving their employees salary in kind, employers should also report it to the tax administration on the JOPPD form. This paper provides the scheme for calculation of salary in kind and the completion of the JOPPD form, which is to be submitted to the Tax Office by the 15th in the month for the salary in the kind of the previous month.

Keywords: JOPPD form; salary in kind; taxes

LITERATURA

- Božina, A. i sur. (2015). *Obračun plaća, nadoknada, drugog dohotka uz prikaz u JOPPD-u*. Zagreb: RRIF Plus.
- Cipek, K. i sur. (2016). *Način popunjavanja i rokovi dostavljanja obrasca JOPPD – s primjerima prema propisima 2016. godine*. Zagreb: Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika.
- Mišljenje Središnjeg ureda porezne uprave. Broj klase: 410-19/13-01/493, Urudžbeni broj: 513-07-21-01/13-2 od 21. listopada 2013. godine. Preuzeto s www.porezna-uprava.hr (20.8.2017.).
- Mišljenje Središnjeg ureda porezne uprave. Broj klase: 410-19/13-01/493, Urudžbeni broj: 513-07-21-01/14-3; Zagreb, 28.01.2014. Preuzeto s www.porezna-uprava.hr (20.8.2017.).
- Mišljenje Središnjeg ureda porezne uprave od 08.12.2005. Broj klase: 410-18/05-01/127, Urudžbeni broj: 513-07-21-01/05-3. Preuzeto s www.porezna-uprava.hr (20.8.2017.).
- Mišljenje Središnjeg ureda porezne uprave od 10.07.2006. Broj klase: 410-01-06-01/631, Urudžbeni broj: 513-07-21-01/06-2. Preuzeto s www.porezna-uprava.hr (20.8.2017.).
- Mišljenje Središnjeg ureda porezne uprave od 23.10. 2001. godine. Broj klase: 410-01/01-01/871, Urudžbeni broj: 513-07/01-1. Preuzeto s www.porezna-uprava.hr (20.8.2017.).
- Mišljenje Središnjeg ureda porezne uprave: Korištenje službenog automobila u privatne svrhe i naknada za prijevoz s posla i na posao. Broj klase: 121-05/06-01/15; od 9. listopada 2006. Preuzeto s www.porezna-uprava.hr (20.8.2017.).
- Narodne novine (2013) *Pravilnik o porezu na dodanu vrijednost (NN 79/13)*. Preuzeto s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_06_79_1633.html (20.8.2017.).
- Narodne novine (2017) *Pravilnik o porezu na dohodak (NN 10/17)*. Preuzeto s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2017_02_10_289.html (20.8.2017.).
- Narodne novine. *Zakon o porezu na dobit (NN 177/04, 90/05, 57/06, 146/08, 80/10, 22/12, 148/13, 143/14, 50/16, 115/16)*. Preuzeto s: <https://www.zakon.hr/z/99/Zakon-o-porezu-na-dobit> (20.8.2017.).
- Narodne novine. *Zakon o porezu na dodanu vrijednost (NN 73/13, 99/13, 148/13, 153/13, 143/14, 115/16)*. Preuzeto s <https://www.zakon.hr/z/186/Zakon-o-porezu-na-dodanu-vrijednost> (20.8.2017.).

- Narodne novine. Zakon o porezu na dohodak (NN 177/04, 73/08, 80/10, 114/11, 22/12, 144/12, Odluka USRH - 120/13,125/13, 148/13, Odluka USRH - 83/14, 143/14, 136/15) Preuzeto s https://www.porezna-uprava.hr/hr_propisi/_layouts/in2.vuk.sp.propisi.intranet/propisi.aspx#id=pro2 (20.8.2017.).
- Narodne novine (2014) Zakon o radu (NN 93/14). Preuzeto s https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_07_93_1872.html (20.8.2017.).